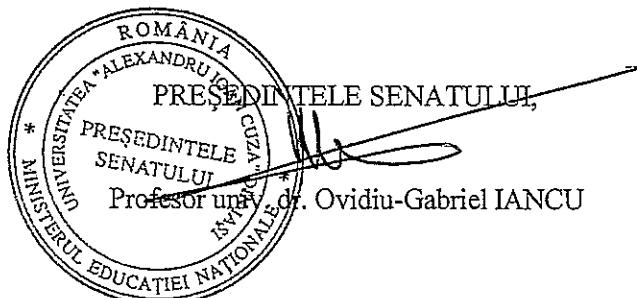

UNIVERSITATEA "ALEXANDRU IOAN CUZA" din IAȘI

H O T Ă R Â R E A
SENATULUI UNIVERSITĂȚII "ALEXANDRU IOAN CUZA" DIN IAȘI
NR. 31 DIN DATA DE 19.07.2018

În ședința ordinară a Senatului Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași din data de 19 iulie 2018 s-a aprobat *Regulamentul privind desfășurarea practicii de specialitate a studenților din Facultatea de Litere pentru studiile de licență și masterat*, conform anexei.

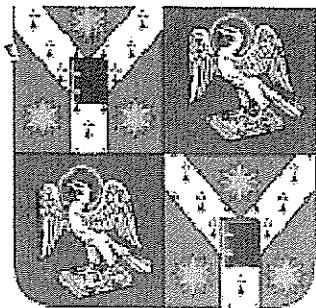
I.O.C.

7

2

)

)

Bulevardul „Carol I”, Nr.11, 700506, Iași, România
Telefon +40 232 201052; Fax +40 232 201152
www.letters.uaic.ro

Avizat în sedința că
din data de 12.07.2018
ORDONATOR DE CREDITE,
Florin

UNIVERSITATEA	“ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI
INTRARE	NR. 1045
IESIRE	ziua 20.06.2018
Alunco G.	

Nr. 861 / 28.06.2018

Aprobat în Senatul
din 19.07.2018

PRESEDINTE SENAT,

M

Biroul Executiv al
Consiliului de Administrație
în ședință din 18.06.2018

HOTĂRÂȘTE

Da, că decan
Rector,

104

Către

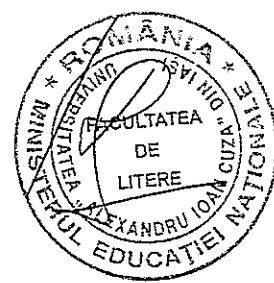
Rectoratul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

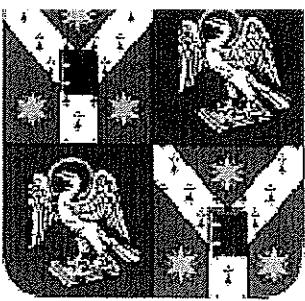
Prin prezenta vă trimitem spre aprobare Regulamentul privind desfășurarea practicii de specialitate a studenților din Facultatea de Litere pentru studiile de licență și masterat. Regulamentul, împreună cu anexele, au fost avizate de Biroul Juridic și aprobate de Consiliul Facultății de Litere, care s-a întrunit pe data de 28 iunie 2018.

Menționăm că Regulamentul este însoțit de cele șase anexe la care face referire și de Instrucțiunile SSM, deja avizate de doamna Ordinator de Credite și aprobate de domnul Decan al Facultății de Litere.

Decan,

Conf. Univ. Dr. Ioan Constantin LIHACIU

*Avizat,
Biroul Juridic*

REGULAMENT PRIVIND DESFĂȘURAREA PRACTICII DE SPECIALITATE A STUDENȚILOR DIN FACULTATEA DE LITERE PENTRU STUDIILE DE LICENȚĂ ȘI MASTERAT

Capitolul I: Dispoziții generale

- 1.1. Prezentul Regulament stabilește cadrul general de organizare și desfășurare a practicii de specialitate, de către studenții și masteranzii Facultății de Litere din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, cu sprijinul cadrelor didactice coordonatoare.
- 1.2. Prevederile prezentului Regulament respectă cerințele impuse prin Legea nr. 1 din 2011, modificată, a Educației Naționale, Legea nr. 258 din 2007, cu modificările și completările ulterioare, privind practica elevilor și studenților și Ordinul nr. 3955 din 09/05/2008, privind aprobarea Cadrului general de organizare a stagiori de practică în cadrul programelor de studii universitare de licență și masterat și a Convenției Cadru privind efectuarea stagiu de practică în cadrul programelor de studii universitare de licență și masterat.
- 1.3. Prin stagiu de practică se înțelege activitatea obligatorie desfășurată de studenți și masteranzi în conformitate cu cursurile obligatorii din planul de învățământ, care are drept scop verificarea capacitatii de aplicare a cunoștințelor teoretice însușite de studenți în cadrul programului de instruire, în domeniul specializării de licență sau masterat. Durata minimă a stagiu de practică este reglementată prin planul de învățământ, cu respectarea normelor în vigoare.
- 1.4. În cadrul Facultății de Litere, studenții și masteranzii pot fi implicați în următoarele forme de efectuare a practicii:
 - 1.4.1 Stagiul de practică de specialitate este activitatea desfășurată de studenți și masteranzi, în conformitate cu planul de învățământ, în cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași sau la sediul partenerului de practică. Stagiul de practică poate include și deplasări după un program prestabilit. Principalul obiectiv al acestui tip de stagiu este verificarea aplicabilității cunoștințelor teoretice într-un cadru real și bine delimitat.

[Handwritten signature]

)

)

1.4.2. Stagiul de practică didactică este activitatea obligatorie desfășurată de studenți atunci când aceștia optează pentru modulul psihopedagogic, în conformitate cu planul de învățământ, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean și cu instituții de învățământ preuniversitar din subordinea acestuia, având ca scop aplicarea cunoștințelor teoretice de specialitate și a celor didactice dobândite pe parcursul studiilor și dezvoltarea abilităților și competențelor didactice, în vederea exercitării profesiei de cadru didactic. În același timp, având în vedere specificul Masteratului de Lingvistică aplicată – Didactică, stagiul de practică didactică este obligatoriu la acest masterat.

1.5. În cadrul Facultății de Litere, studenții și masteranzii au posibilitatea să opteze pentru una dintre următoarele modalități de efectuare a practicii de specialitate:

1.5.1. La locul de muncă, cu aprobarea scrisă a coordonatorului de practică și a Directorului de Departament, pentru studenții și masteranzii care lucrează în domeniul specializării sau într-un domeniu asimilabil acesteia. Aprobarea scrisă va trebui obținută la începutul perioadei de practică. Domeniile locurilor de muncă pot fi: edituri, biblioteci, birouri de traducere, redacții de ziară și reviste, muzeu și alte instituții culturale, companii multinaționale etc. În cazul în care practica de specialitate se va efectua la locul de muncă, aceasta va fi evaluată și notată de coordonatorul de practică pe baza unei copii după fișa postului, a unei adeverințe de salariat și a Portofoliului de practică.

1.5.2. Pe cont propriu, la propunerea studentului/masterandului: identificarea locului de desfășurare a practicii este asumată de student sau masterand. . Stagiul de practică se realizează la propunerea scrisă a studentului și în acord cu prevederile documentelor enumerate la 1.6.8 și 1.6.9.

1.5.3. Prin promovarea ofertelor instituțiilor centrale sau locale, societăților comerciale, organizațiilor nonguvernamentale și oricărora alte persoane juridice din România sau din străinătate din domeniul filologiei, traductologiei, relațiilor internaționale, comunicării, relațiilor publice, publicității, documentării și biblioteconomiei, mass mediei sau domenii asimilabile care pot facilita exersarea și dobândirea de abilități conforme fișelor de disciplină. Stagiul de practică se realizează în acord cu prevederile documentelor enumerate la 1.6.7, 1.6.8 și 1.6.9.

1.5.4. În cadrul Departamentelor Facultății de Litere sau ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, unde studenții/masteranzii pot fi implicați în activități specifice care să faciliteze dobândirea și exersarea de abilități conforme fișelor de disciplină și verificarea capacității de aplicare a cunoștințelor teoretice însușite. De exemplu, studenții pot fi antrenați în derularea diverselor proiecte de cercetare, în organizarea de evenimente,

redactarea de volume, digitalizarea de documente care implică activități de editare de texte, grupuri de *welcome center* la Biroul de relații internaționale, etc., în condițiile în care se acoperă astfel numărul de ore prevăzute în planul de învățământ. Evaluarea și notarea practicii se realizează de către coordonatorul de practică în baza Fișei de evaluare, întocmită de persoana de contact din cadrul departamentului, biroului UAIC etc. și a Portofoliului de practică.

1.5.5. Prin recunoașterea stagilor de practică efectuate de studenții Facultății de Litere la partenerii de practică internaționali cu care studenții practicanți au încheiat un acord de practică (*Learning Agreement Student Mobility for Traineeship*) în cadrul Programelor Europene (Erasmus +/ SEE etc.). Recunoașterea și echivalarea practicii se realizează de către comisia de recunoaștere și echivalare a stagilor de practică Erasmus +/SEE, în baza unui *Learning Agreement Student Mobility for Traineeship*, a unui Certificate of Stay -Transcript of Work, a unei cereri de recunoaștere și echivalare a practicii efectuate în cadrul programului Erasmus + și a adevărările de recunoaștere și echivalare a practicii efectuate în cadrul Programului Erasmus +/SEE.

1.6. Noțiunile și termenii utilizați în desfășurarea stagiu de practică

1.6.1. Organizatorul de practică este Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, instituție de învățământ superior acreditată, ce desfășoară activități instructiv-educative și formative, potrivit legislației române în vigoare, prin Departamentele Facultatii de Litere.

1.6.2. Partenerul de practică este orice instituție centrală sau locală, societate comercială, organizație nonguvernamentală și orice altă persoană juridică din România sau din străinătate, ce desfășoară o activitate în corelație cu specializările cuprinse în nomenclatorul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului și Sportului, și care poate participa la procesul de instruire practică a studenților și masteranzilor.

1.6.3. Partenerul de practică va desemna o persoană de contact/tutore pentru stagiu de practică de specialitate, care va reprezenta partenerul în relația cu UAIC și va asigura respectarea condițiilor de pregătire și dobândirea de către practicant a competențelor profesionale și transversale planificate pentru perioada stagiu de practică.

1.6.4. Organizatorul de practică desemnează un coordonator de practică, cadre didactice titulare sau asociate, responsabil cu planificarea, organizarea și supravegherea desfășurării stagiu de practică. Numărul maxim de studenți coordonați de un coordonator este de 20. Directorul de Departament poate aproba, la solicitarea coordonatorului, coordonarea a mai mult de 20 de studenți/masteranzi, fără a se depăși numărul de 25 pe

semestru. Activitatea de coordonare a practicii de specialitate este inclusă în statul de funcțiuni, remunerată conform legislației în vigoare.

Coordonatorul de practică împreună cu persoana de contact stabilesc tematica de practică și competențele profesionale și transversale care fac obiectul stagiu lui de pregătire practică.

La finalul stagiu lui de practică, persoana de contact/tutorele va discuta cu coordonatorul observațiile evaluative făcute cu privire la fiecare student pe parcursul practicii de specialitate. Aceste evaluări, concretizate și într-o Fișă de evaluare în cadrul Portofoliului de practică, vor fi luate în considerare la colocviul final de evaluare a practicanțului de către coordonatorul de practică.

1.6.5. **Practicantul** este studentul sau masterandul Facultății de Litere din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași care desfășoară activități practice în vederea consolidării cunoștințelor teoretice și formării abilităților necesare pentru a le aplica în specializarea pentru care se instruiește sau într-o specializare asimilabilă acesteia. În urma efectuării stagiu lui de practică, potrivit planului de învățământ și *Convenției Cadru* privind efectuarea stagiu lui de practică, practicanții vor primi **credite transferabile**. Numărul de credite transferabile recunoscute studentului sau masterandului practicanț sunt cele prevăzute în planul de învățământ. Creditele transferabile vor fi înscrise și în Suplimentul la diplomă, potrivit Deciziei 2.241/2004/CE a Parlamentului European și a Consiliului (Europass).

1.6.6. Grupul de practicanți dintr-o instituție partener va fi coordonat de către **tutore**, care va ține evidența frecvenței pe toată perioada practicii și o va prezenta, înmânând-o coordonatorului de practică la sfârșitul stagiu lui. Absențele (motivate) nu trebuie să depășească 30% din perioada de efectuare a practicii. În situația în care practicanțul absentează mai mult de 30% din perioada stagiu lui, practica de specialitate va fi refăcută (vezi 5.2.).

1.6.7. **Acordul de practică (Anexa I)** este înțelegerea bilaterală pe care o încheie Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași - Facultatea de Litere, ca organizator de practică, cu partenerii de practică din afara instituției, în scopul stabilirii cadrului general al derulării stagiu lui de practică.

1.6.8. În scopul bunei desfășurări a practicii de specialitate se întocmește o **Convenție Cadru** privind efectuarea stagiu lui de practică (Anexa II) între (1) organizatorul de practică Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași -Facultatea de Litere, (2) partenerul de practică și (3) studentul sau masterandul practicanț, conform legislației în vigoare (Ordinul MECT nr. 3955/2008, Anexa I: „Convenție Cadru privind efectuarea stagiu lui de practică în cadrul programelor de studii universitare de licență sau masterat” din 09/05/2008, publicat în *Monitorul Oficial*, Partea I nr. 440 din 12/06/2008).

1.6.9. În **Portofoliul de practică (Anexa III)**, anexat la Convenția Cadru vor fi înscrise obiectivele educaționale ce urmează a fi atinse, competențele ce urmează a fi obținute prin stagiul de practică, modalitățile de derulare a stagiului de practică, precum și activitățile și rezultatele efective obținute.

Convenția cadru și Portofoliul aferent sunt întocmite la nivelul fiecărui Departament al Facultății de Litere din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, conform particularităților fiecărei specializări.

1.7. **Tematica de practică** se stabilește de către coordonatorul de practică împreună cu persoana de contact/tutorele desemnat(ă) de partenerul de practică, cu respectarea specializării studentului-practicant. Obiectivele educaționale ce urmează a fi atinse, competențele ce urmează a fi obținute prin stagiul de practică, precum și modalitățile de derulare a stagiului de practică sunt stabilite de către coordonatorul de practică și persoana de contact, în funcție de domeniul de activitate și particularitățile partenerului de practică și sunt prevăzute în cadrul Portofoliului de practică.

1.8. Perioada de desfășurare a stagiului de practică

1.8.1 Stagiul de practică se va desfășura în perioada prevăzută în planul de învățământ, în acord cu structura anului universitar. Stagiul de practică se poate desfășura cu program săptămânal sau cumulat.

1.8.2. În cazul refacerii stagiului de practică de specialitate (din motive medicale sau din cauza depășirii procentului admis de absențe) (vezi 5.2) în decursul altui an universitar/semestrul decât cel din planul de învățământ, stagiul va fi recunoscut practicanțului pentru anul/semestrul prevăzut în planul de învățământ.

1.8.3. La finalul stagiului de practică notarea practicanțului se face în cadrul unui coloiviu de către coordonatorul de practică, pe baza Portofoliului de practică de specialitate prezentat de student și a evaluării preliminare efectuate de către persoana de contact. Sunt evaluate atât competențele dobândite cât și calitatea și eficiența întregii activități. Nota acordată se va înscrie în catalog și în carnetul de student.

1.8.4. Practica de specialitate inclusă în planul de învățământ are statut de disciplină obligatorie.

Capitolul II: Organizarea și desfășurarea stagiului de practică

2.1. Practica universitară de specialitate a grupurilor de practicanți este organizată de coordonatorul de practică. Acesta care are obligația de a colabora cu persoana de contact/tutorele de la instituția partener și cu conducerea Departamentului Facultății de Litere.

2.2. Durata minimă a stagiului de practică de specialitate este cea prevăzută în planul de învățământ. Ea poate fi mărită în funcție de disponibilitatea partenerului de practică și de activitățile practice concrete ce urmează a fi desfășurate de către practicant, în conformitate cu Acordul de practică și Convenția Cadru. Activitățile de practică de specialitate realizate se încadrează între minimum 2 ore și maximum 8 ore pe zi.

2.3. Activitățile desfășurate în cadrul programului de practică de specialitate, cu menționarea, acolo unde este cazul, inclusiv a unor parametri de ordin cantitativ (ex. număr de pagini de tradus pentru programele LMA, numărul de pagini de revizuit pentru o editură, etc.) sunt stabilite de către coordonatorul de practică și de către persoana de contact/tutore și trecute în **Portofoliul de practică de specialitate**. În afara programului stabilit, studenții prezenți în instituția parteneră sunt obligați să respecte prevederile procesului verbal de instruire, regulalementele acestei instituții, precum și oricare alte prevederi legale în vigoare.

2.5. Studenții sunt direct răspunzători de consecințele propriilor acțiuni în timpul desfășurării programului de practică.

2.6. În cazul studenților și masteranzilor care lucrează în domeniul specializării sau într-un domeniu asimilabil acesteia, practica de specialitate la locul de muncă va fi evaluată de coordonatorul de practică pe baza unei copii după fișa postului, a unei adeverințe de salariat, a Fișei de evaluare și a Fișei de autoevaluare.

Capitolul III: Recunoașterea și evaluarea stagiului de practică

3.1. La finalul stagiului de practică, notarea este realizată de către coordonatorul de practică conform celor prevăzute la 1.8.3.

3.2. În situații medicale demonstate sau alte condiții bine motivate, studenții pot fi repartizați la o altă grupă de practică din cadrul Facultății de Litere, sub coordonarea unor cadre didactice nominalizate în cadrul Departamentului.

Capitolul IV: Sănătatea și securitatea în muncă

4.1 Responsabilul cu sănătatea și securitatea muncii din cadrul Facultății de Litere asigură legătura cu compartimentul de specialitate al Universității. Atribuțiile acestuia constau în:

4.1.1. organizarea instruirii și verificarea fișelor de instruire pe linia sănătății și securității muncii a coordonatorilor sau responsabililor de practică;

4.1.2. întocmirea proceselor verbale de instruire pe linie de sănătate și securitate în muncă și apărare împotriva incendiilor a studenților și masteranzii participanți la stagiu de practică;

4.1.3. înregistrarea eventualelor probleme de sănătate pe care le prezintă studenții și luarea decizilor corespunzătoare de organizare a practicii.

4.1.4. verificarea adeverințelor medicale ale studenților și masteranzilor pe care aceștia le vor obține fie de la medicul de familie (în cazul celor domiciliați în municipiul Iași) fie de la Cabinetul medical studențesc al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (în cazul celor din alte localități).

4.1.5. urmărirea respectării regulilor de securitate a muncii și a afișajului corespunzător în unitățile didactice de cercetare științifică și practică universitară, laboratoare, săli de curs și lucrări practice.

4.2. Cadrele didactice cu atribuții în pregătirea și îndrumarea activității de practică de specialitate vor fi instruite în mod deosebit privitor la securitatea și sănătatea muncii, respectarea Normelor de apărare împotriva incendiilor și acordarea primului ajutor în caz de accidente.

4.3. Studenții care participă la stagiu de practică vor fi temeinic instruiți asupra Sănătății și securității în muncă (S.S.M.) și apărarea împotriva incendiilor (A.I.I.) (conform Instrucțiunilor proprii de securitate și sănătate în muncă pentru activitatea de practică de specialitate a studenților din Facultatea de Litere nr. 22/19.03.2018).

4.4. În cazul în care un student nu este apt medical pentru a efectua stagiu de practică, Facultatea de Litere va asigura persoanelor cu probleme medicale necompatibile cu activitățile de practică locuri și condiții potrivite stării lor medicale.

4.5. Orice problemă de sănătate sau de altă natură va fi adusă la cunoștința coordonatorului sau responsabilului de practică încă din timpul ședințelor de instructaj.

4.6. Persoanele care fac instructajul studenților și masteranzilor privind S.S.M. și P.S.I. se vor asigura că toate normele sunt foarte bine însușite și vor urmări respectarea acestor prevederi fără abatere, în timpul deplasării spre și de la locul de practică și pe toată perioada de practică, conform programului stabilit.

4.7. La sfârșitul instructajului se va întocmi un proces verbal tip ce va fi semnat de studenți și masteranzi, coordonatorii sau responsabilii de practică, responsabilul pe linia securității muncii, Directorul de Departament și Decanul Facultății (conform modelului din **Anexa IV** și **Anexa V**).

- 4.8. Studenții și masteranzii care efectuează practica într-o instituție de profil vor respecta regulamentul de ordine interioară al instituției respective. Este interzisă deteriorarea obiectelor de mobilier sau a diverselor obiecte de inventar din instituțiile în care se desfășoară practica. Lipsa sau deteriorarea unor obiecte atrage după sine plata contravalorii lor de către practicanții care au săvârșit pagubele.
- 4.9. Se interzice cu desăvârșire consumul băuturilor alcoolice sau al substanțelor stupefiante în timpul programului de practică, precum și participarea la activitățile de practică în stare de ebrietate sau sub influența substanțelor stupefiante.
- 4.10. Este strict interzis fumatul în instituții, cu excepția locurilor amenajate strict în acest scop.
- 4.11. În timpul programului de practică studenții nu pot părăsi locul de practică în lipsa unei notificări scrise prealabile. Părăsirea locului de practică, în acest caz, indiferent de motive, se face numai pe propria răspundere a persoanei solicitante, care va notifica persoana de contact/tutorele în prealabil în scris, în acest sens.
- 4.12. În cazul desfășurării activităților de teren care presupun aplicarea unor instrumente de cercetare specifice (chestionare, interviuri, observații etc.) studenții și masteranzii se vor legitima și vor respecta în totalitate instrucțiunile de aplicare a instrumentelor. Se interzice intrarea în locuințele sau curțile persoanelor investigate.
- 4.13. În cazul desfășurării activităților de teren care presupun aplicarea unor instrumente de cercetare specifice (chestionare, interviuri, observații etc.) studenții și masteranzii se vor asigura ca dispun de mijloacele de comunicare cu coordonatorul sau responsabilul de practică.
- 4.14. Coordonatorii / responsabilii de practică, studenții și masteranzii se vor comporta pe toată perioada stagior de practică conform normelor eticei universitare și vor respecta strict toate prevederile legale în vigoare.

Capitolul V: Sancțiuni

Nerespectarea de către studenți a prevederilor prezentului Regulament poate atrage după sine următoarele sancțiuni:

5.1. Avertismentul – în cazul perturbării activităților prin acte de indisiplină repetate, atitudine ireverențioasă față de cadrele didactice, colegi și personalul instituției-partener, comportament degradant în timpul practicii, distrugeri minore provocate pe durata practicii, consumul de alcool în timpul programului de practică.

5.2. Refacerea stagiului de practică

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized 'R' or similar character, followed by the number '8 / 10' at the bottom right.

Refacerea stagiului de practică poate fi determinată de prezența studenților în timpul programului de practică în stare de ebrietate, refuzul de a desfășura activitățile solicitate, neprezentarea la colocviul final de evaluare a activităților de practică și de depășirea procentului de absențe admis. În astfel de cazuri, practicanții vor trebui, ulterior, să refacă integral practica de specialitate cu o altă grupă. În cazul în care studenții/masteranzii practicanți nu se pot prezenta la colocviul final din motive întemeiate, coordonatorul de practică, luând în considerare motivele invocate și probate cu documente, poate organiza, pentru persoanele în cauză, un alt colocviu final.

5.3. **Excluderea din stagiul de practică** se realizează în urma provocării unor altercații cu colegii, consumului de alcool sau substanțe stupefiante, nerespectării programului de practică și a reperelor orare, perturbării liniștii în spațiile partenerului de practică, declanșării unor conflicte cu localnicii, nerespectării instrucțiunilor de aplicare a instrumentelor de cercetare, provocării unor pagube materiale.

5.4. **Exmatricularea de la studiile de licență și master** intervine în condițiile comercializării de substanțe stupefiante, agresiunii fizice asupra colegilor, cadrelor didactice sau punerea în pericol a integrității altor persoane, prejudiciilor grave aduse imaginii corpului profesoral, colegilor și instituției-partener, furtului, conflictelor cu organele de ordine publică.

5.5 În momentul constatării săvârșirii unei abateri disciplinare de către studenți, coordonatorii sau responsabilii de practică vor întocmi un **proces verbal** (conform modelului din **Anexa VI**), în care vor consemna faptele care constituie încălcări ale prevederilor prezentului regulament. Acest document va fi înaintat spre discuție către Consiliul Facultății de Litere, care va analiza cazul respectiv în conformitate cu legislația în vigoare și regulamentele Universității. Ulterior, Consiliul Facultății va înainta Conducerii Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași propunerea de sancționare a studentului sau masterandului pentru abaterea săvârșită, în vederea aprobării.

5.6. Existența unei sancțiuni anterioare constituie circumstanță agravantă și poate justifica luarea unor măsuri mai severe decât cele care se impun pentru abaterea săvârșită.

Capitolul VI: Dispoziții finale

6.1. *Regulamentul privind desfășurarea practicii de specialitate a studenților din Facultatea de Litere pentru studiile de licență și masterat* are caracter obligatoriu și permanent, se aplică tuturor anilor de studiu. Acest document va fi adus la cunoștința studenților înaintea începerii

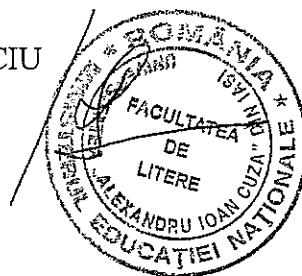
practicii de specialitate, va fi afișat în locuri vizibile și va fi înmânat coordonatorilor sau responsabililor de practică.

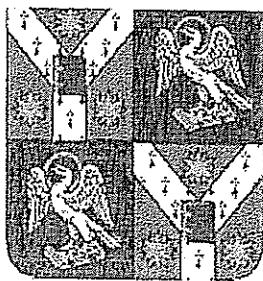
6.2. Acest regulament poate fi modificat la propunerea cadrelor didactice titulare ale Facultății de Litere, în funcție de situațiile excepționale survenite în desfășurarea activității practice sau a modificărilor legislative ulterioare. Modificările vor fi aprobate de Consiliului Facultății de Litere și conducerea Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

6.3. Prezentul regulament a fost aprobat de Consiliului Facultății de Litere din data de 28/06/..... 2018.

Decan,

Conf. Univ. Dr. Ioan Constantin LIHACIU

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Facultatea de Litere

Bulevardul „Carol I”, Nr.11, 700506, Iași, România
Telefon +40 232 201052; Fax +40 232 201152
www.letters.uaic.ro

Model orientativ

Anexa I

Nr. din

ACORD DE PRACTICĂ

Încheiat între:

(1) Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași - Facultatea de Litere, (denumită în continuare organizator de practică), reprezentată prin Rector/Ordonator de credite, prof.univ.dr. Mihaela ONOFREI și Decan, conf. univ. dr. Ioan LIHACIU,

Adresa organizatorului de practică: Iași, cod 700505, Bulevardul Carol I, Nr.11, 700506, Iași, România, Telefon +40 232 201052; Fax +40 232 201152; www.letters.uaic.ro.

și

(2) Societatea comercială, instituția centrală sau locală, persoana juridică

(denumită în continuare partener de practică)

reprezentă de (numele și calitatea):

Adresa partenerului de practică:

Adresa unde se va desfășura stagiul de practică:

Telefon: email:

Art 1. Obiectul acordului de practică

1. Prezentul acord reprezintă înțelegerea bilaterală dintre Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași - Facultatea de Litere, ca organizator de practică, și partenerul de practică în scopul stabilirii cadrului general al derulării stagiului de practică.

2. Părțile convin că studenți / masteranzi din cadrul Departamentului de ..., Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, să desfășoare activități de practică.

Art. II. Durata acordului de practică

1. Prezentul acord de practică se încheie pe o perioadă anului universitar 20..... – 20..... și intră în vigoare de la data semnării lui de către părți.

2. Prezentul acord de practică poate fi prelungit cu acordul părților prin semnarea unui act adițional la acesta.

Art.III. Condițiile și responsabilitățile părților

1. Condițiile și responsabilitățile pentru efectuarea stagiu de practică se stabilesc prin *Convenția Cadru privind efectuarea stagiu de practică* încheiată între (1) organizatorul de practică, (2) partenerul de practică și (3) studențul sau masterandul practicant.

Art.IV. Rezilierea acordului

1. Nerespectarea obligațiilor asumate prin prezentul acord de către una dintre părți dă dreptul celeilalte părți de a rezilia acordul de practică.

Art.V. Încetarea acordului

1. Încetarea prezentului acord intervine în următoarele situații:

- a) La expirarea duratei pentru care a fost încheiat;
- b) La o dată anterioară celei pentru care a fost încheiat, cu acordul părților sau prin denunțare unilaterală notificată celeilalte părți cu cel puțin 15 zile înainte. Încetarea acordului în aceste condiții nu va atrage răspunderi pentru nici una dintre părți.
- c) În cazul în care operează rezilierea prevăzută la art. IV.

Art. VI. Prevederi finale

1. Orice litigiu se va rezolva pe cale amiabilă între cele două părți. În cazul nesoluționării lor în acest mod, litigiile vor fi supuse instanțelor judecătorești competente de la sediul organizatorului de practică.
2. Întocmit în 2 (două) exemplare originale în limba română, toate având aceeași valoare juridică, câte unul pentru fiecare parte, la data de/...../..... (zi/lună/an).

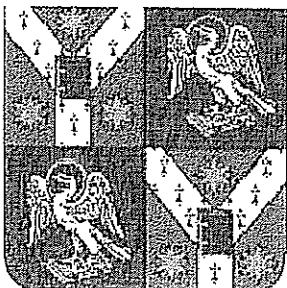
Organizator de practică

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Ordonator de credite,
Prof.univ.dr. Mihaela ONOFREI

Partener de practică

Facultatea de Litere
Decan,
Conf. Univ. Dr. Ioan Constantin LIHACIU

Consilier juridic,

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Facultatea de Litere

Bulevardul „Carol I”, Nr.11, 700506, Iași, România
Telefon +40 232 201052; Fax +40 232 201152
www.letters.uaic.ro

Anexa II

Nr. din

**CONVENTIE CADRU PRIVIND EFECTUAREA STAGIULUI DE PRACTICĂ DE
SPECIALITATE ÎN CADRUL STUDIILOR UNIVERSITARE DE LICENȚĂ ȘI
MASTERAT**

Se încheie prezența convenție între:

(1) Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași - Facultatea de Litere, (denumită în continuare organizator de practică), reprezentată prin Rector/ordonator de credite, prof. univ. dr. Mihaela ONOFREI

Adresa organizatorului de practică: Iași, cod 700505, Bulevardul Carol I, Nr.11, 700506, Iași, România, Telefon +40 232 201052; Fax +40 232 201152; www.letters.uaic.ro.

(2) Societatea comercială, instituția centrală sau locală, persoana juridică

(denumită în continuare partener de practică)

reprezentă de (numele și calitatea):

Adresa partenerului de practică:

Adresa unde se va desfășura stagiu de practică:

Telefon: email:

(3) Student / masterand

(denumit în continuare practicant), având CNP, cetățenie

înscriș la specializarea la Facultatea de Litere din cadrul Universității

Alexandru Ioan Cuza din Iași, Anul de studii grupa

Telefon

Art.1. Obiectul convenției cadru

1. Convenția cadru stabilește cadrul în care se organizează și se desfășoară stagiu de practică pentru consolidarea cunoștințelor teoretice și pentru formarea abilităților practicanților, în vederea aplicării acestora.

2. Modalitățile de derulare și conținutul stagiu de pregătire sunt descrise în prezenta convenție cadru și în portofoliul de practică, ce reprezintă parte integrantă a prezentei convenții cadru.

Art. 2 Statutul practicanțului

Practicantul rămâne pe toată durata stagiului de pregătire practică student / masterand al Facultății de Litere, din cadrul Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași.

Art. 3. Durata și perioada desfășurării stagiului de practică

1. Stagiul de practică va avea o durată de ore.

2. Perioada desfășurării stagiului de practică este de la (zi/lună/an) până la (zi/lună/an).

Art. 4. Plata și obligațiile sociale

1. Stagiul de pregătire practică se efectuează în cadrul.....(se va marca situația corespunzătoare).

unui contract de muncă,

conform legii

se efectuează în cadrul unui proiect de cercetare - dezvoltare.

ID Project

convenției de practică, fără contract de muncă.

2. Practicantul nu poate pretinde un salariu din partea partenerului de practică, cu excepția situației în care practicantul are statut de angajat.

Art. 5. Responsabilitățile practicantului

1. Practicantul are obligația ca, pe durata desfășurării stagiului de practică, să respecte programul de lucru stabilit și să execute activitățile specificate de coordonatorul sau responsabilul de practică și de tutore în conformitate cu programul de practică, în condițiile respectării cadrului legal cu privire la volumul și dificultatea acestora.

2. Pe durata stagiului de practică, practicantul respectă regulamentul de ordine interioară al partenerului de practică. În cazul nerespectării acestui regulament, partenerul de practică își rezervă dreptul de a anula convenția cadru, după ce în prealabil s-a luat la cunoștință și punctul de vedere al practicantului și al coordonatorului sau responsabilului de practică și a înștiințat Directorul Departamentului și după primirea confirmării de primire a acestei informații.

3. Practicantul are obligația de a respecta normele de securitate și sănătate în muncă pe care le-a înșușit înainte de începerea stagiului de practică.

4. Practicantul se angajează să nu folosească, în niciun caz, informațiile la care are acces în timpul stagiului de practică, despre partenerul de practică sau clienții săi, pentru a le comunica unui terț, sau pentru a le publica după terminarea stagiului, decât cu acordul respectivului partener de practică.

Art. 6. Responsabilitățile partenerului de practică

1. Partenerul de practică va stabili un tutore pentru stagiul de practică, selectat dintre salariații proprii cu studii superioare.

2. În cazul nerespectării obligațiilor de către practicanț, tutorele va contacta coordonatorul sau responsabilul de practică, aplicându-se sancțiuni conform regulamentului de organizare și funcționare al universității / facultății / departamentului.

3. Partenerul de practică are obligația de a asigura practicanților accesul liber la serviciul de medicina muncii, pe durata pregătirii practice.

4. Partenerul de practică trebuie să pună la dispoziția practicanțului toate mijloacele necesare pentru dobândirea competențelor precizate în portofoliul de practică.

Art. 7. Responsabilitățile organizatorului de practică

1. Organizatorul de practică desemnează un coordonator sau responsabil de practică, responsabil cu planificarea, organizarea și supravegherea desfășurării pregătirii practice. Coordonatorul sau responsabilul de practică împreună cu tutorele desemnat de partenerul de practică stabilesc tematica de practică și competențele profesionale care fac obiectul stagiului de pregătire practică.

2. În cazul în care derularea stagiului de practică nu este conformă cu angajamentele luate de către partenerul de practică în cadrul prezentei convenții, organizatorul de practică poate decide întreruperea stagiului de pregătire practică conform convenției cadru, după informarea prealabilă a conducerii partenerului de practică și după primirea confirmării de primire a acestei informații.

Art. 8. Persoanele desemnate de organizatorul de practică și partenerul de practică

(1) Coordonatorul sau responsabilul de practică responsabil cu urmărarea derulării stagiului de practică din partea organizatorului de practică:

D-na/D-I

Funcția

Telefon email:

(2) Tutorele (persoana care va avea responsabilitatea practicanțului din partea partenerului de practică):

D-na/D-I

Funcția

Telefon email:

Art.9. Evalarea stagiului de pregătire practică prin credite transferabile

Numărul de credite transferabile ce vor fi obținute în urma desfășurării stagiului se acordă conform planului de învățământ.

Art.10. Evaluarea pe parcurs și colocviul de la finalul stagiului de pregătire practică

1. În timpul derulării stagiului de practică, tutorele de practică va monitoriza activitatea practicanților printr-o fișă de prezență, iar la sfîrșitul stagiului va elabora o fișă de evaluare. Vor fi evaluate atât nivelul de dobândire a competențelor profesionale și transversale, cât și comportamentul și modalitatea de integrare a practicanțului în activitatea partenerului de practică (disciplină, punctualitate, responsabilitate în rezolvarea sarcinilor, respectarea regulamentului de ordine interioară a partenerului de practică etc). Ambele fișe vor fi incluse în Portofoliul de practică pe baza căruia coordonatorul de practică va realiza notarea studenților.

2. Evaluarea va avea la bază atât o dimensiune cantitativă (număr de ore de practică efectuate de practicanț), cât și o dimensiune calitativă.

3. La finalul stagiului de practică, tutorele acordă unul dintre următoarele calificative: Insuficient, Acceptabil, Bine, Foarte bine, pe baza evaluării pe parcurs a nivelului de dobândire a cunoștințelor de către practicanț. Rezultatul acestei evaluări va sta la baza notării practicanțului de către coordonatorul sau responsabilul de practică.

4. După încheierea stagiului de practică, practicanțul va prezenta un Portofoliu de practică.

5. În urma unui colocviu susținut în cadrul Facultății de Litere din Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași, pe baza documentelor de practică, practicanțul va fi notat de către coordonatorul sau responsabilul de practică pe baza portofoliului de practică și a calificativului acordat de tutore.

Art.11. Sănătatea și securitatea în muncă

1. Partenerul de practică are obligația respectării prevederilor legale cu privire la sănătatea și securitatea în muncă a practicanțului pe durata desfășurării stagiului de practică.

2. Practicanțul i se asigură protecție socială conform legislației în vigoare. Ca urmare, conform dispozițiilor Legii nr.346/2002 privind asigurările pentru accidente de muncă și boli profesionale, cu modificările și completările ulterioare, practicanțul beneficiază de legislația privitoare la accidentele de muncă pe toată perioada efectuării stagiului de practică.

3. În cazul unui accident suportat de practicanț, fie în cursul desfășurării activității de practică, fie în timpul deplasării la această activitate, partenerul de practică se angajează să înștiințeze asiguratorul cu privire la accidentul care a avut loc.

4. Practicanții vor fi temeinic instruiți asupra Sănătății și securității în muncă, și apărarea împotriva incendiilor.

Art 12. Prevederi finale

1. Litigiile ce se vor naște din prezenta convenție sau în legătură cu aceasta, inclusiv cele referitoare la valabilitatea, interpretarea, executarea sau stingerea vor fi rezolvate pe cale amiabilă.
2. Dacă părțile nu vor ajunge la o înțelegere amicală, litigiile vor fi înaintate spre soluționare instanțele judecătorești competente de la sediul organizatorului de practică.
3. Întocmit în 3 (trei) exemplare în limba română, câte unul pentru fiecare parte, la data de/...../..... (zi/lună/an).

Organizator de practică

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Ordonator de credite,

Prof.univ.dr. Mihaela ONOFREI

Partener de practică

.....

.....

.....

Departamentul de

) Practicant

Student/Masterand

Am luat la cunoștință:

Director de Departament,

.....

Coordonator sau responsabil de practică,

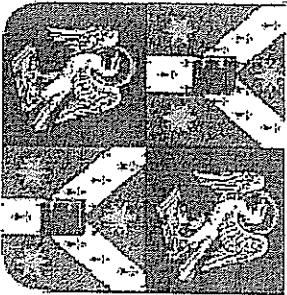
(Nume și prenume, Semnătură)

.....

Tutore

(Nume și prenume, Semnătură)

.....

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Facultatea de Litere

Bulevardul „Carol I”, Nr.11, 700506, Iași, România
Telefon +40 232 201052; Fax +40 232 201152
www.letters.uaic.ro

Model orientativ

TABEL STUDENȚI / MASTERANZI PARTICIPANȚI LA STAGIUL DE PRACTICĂ

Anexă la *Convenția cadre privind efectuarea stagiuilui de practică în cadrul studiilor universitare de licență și masterat* Nr. din

Anexa la Convenția Cadru de practică

Nr.	Practicant	CNP	Cetățenie	Specializarea	Anul	Grupa	Telefon	Semnătura

Organizator de practică

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Ordonator de credite,

Prof.univ.dr. Mihaela ONOPREI

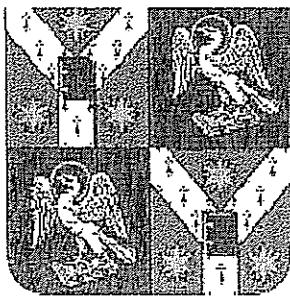
Partener de practică

.....

Departamentul de

Director de Departament,

.....

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Facultatea de Litere

Bulevardul „Carol I”, Nr.11, 700506, Iași, România
Telefon +40 232 201052; Fax +40 232 201152
www.letters.uaic.ro

Model orientativ

Anexa III

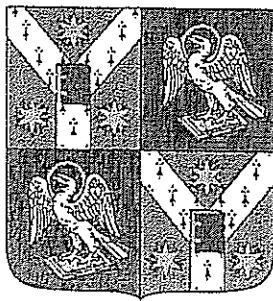
**PORTOFOLIUL DE PRACTICĂ LA CONVENTIA CADRU PRIVIND EFECTUAREA
STAGIULUI DE PRACTICĂ ÎN CADRUL PROGRAMELOR DE STUDII
UNIVERSITARE DE LICENȚĂ ȘI MASTERAT**

anexă la *Convenția cadru privind efectuarea stagiului de practică în cadrul studiilor universitare de licență și masterat Nr din*

Portofoliul de practică trebuie să cuprindă:

1. Fișa de prezență, semnată de tutore;
2. Fișa de evaluare, completată și semnată de tutore;
3. Proiectarea activității de practică de specialitate;
4. Fișa de autoevaluare a studentului;
5. Fișa de prezență și observații/evaluare (completată de tutore pentru fiecare student)
6. Fișa de autoevaluare a practicanțului (completată de practicant)
7. Graficul stagiului de practică (completat de tutore)
8. Calendarul stagiului de practică (completat de tutore)
9. Numele și prenumele coordonatorului sau responsabilului de practică din partea organizatorului de practică, Departamentul de Limbi și Literaturi Străine / Departamentul de Românistăcă, Jurnalism și Științe ale Comunicării și Literatură Comparată, Facultatea de Litere, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași care asigură supravegherea pedagogică a practicanțului pe perioada desfășurării stagiului de practică
10. Numele și prenumele tutorelui desemnat de partenerul de practică care va asigura respectarea condițiilor de pregătire și dobândirea de către practicant a competențelor profesionale planificate pentru perioada stagiului de practică
11. Definirea competențelor care vor fi dobândite pe perioada stagiului de practică
12. Evaluarea finală a pregăririi profesionale dobândite de practicant pe perioada stagiului de pregătire practică

	Nume și prenume	Funcție	Notă coordonator	Calificativ tutore	Semnătură
Coordonator sau responsabil de practică					
Tutore					

R O M A N I A
MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA "ALEXANDRU IOAN CUZA" IASI
Bd. Carol I nr. 11 - IASI - 700506
Tel: 40 232 201010; Fax: 40 232 20 12 01

Anexa IV

FACULTATEA DE LITERE

**PROCES VERBAL DE INSTRUIRE A COORDONATORILOR SAU RESPONSABILILOR
DE PRACTICĂ PARTICIPANȚI LA APLICAȚIILE PRACTICE DIN ANUL
UNIVERSITAR -**

Încheiat azi între în calitate de responsabil cu sănătatea și responsabilitatea în muncă
în cadrul Facultății de Litere și coordonatorii sau responsabili de practică participanți la aplicațiile practice din anul
universitar -

S-au prelucrat:

1. Regulamentele interne ale Universității Alexandru Ioan Cuza" și ale Facultății de Litere
2. Regulament privind desfășurarea aplicațiilor și practicilor de specialitate a studenților din cadrul Facultății de
Litere pentru studiile de licență și master:
 - modului de organizare și desfășurarea stagiului de practică;
 - sănătății și securității muncii de prevenire a riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională,
specifice domeniului respectiv;
 - sancțiunilor ce pot fi aplicate în cazul nerespectării prezentului Regulament;
 - instrucțiuni proprii de securitate și sănătate în muncă pentru activitatea de practică a cadrelor didactice
din Facultatea de Litere.
3. Participanții la aplicația practică au obligația:
 - de a respecta programul de practică;
 - de a respecta traseul de practică;
 - de a avea o conduită civilizată;
 - de a nu părăsi grupul fără acordul coordonatorului/responsabilului;
 - orice disfuncționalitate apărută pe parcursul aplicației practice va fi adusă la cunoștiința
conducătorului aplicației.

*Prin semnăturile de mai jos, se atestă faptul că instructajul a fost însușit, iar coordonatorii sau responsabili de
practică se obligă să respecte întocmai prevederile din Regulamentul privind desfășurarea aplicațiilor și practicilor de
specialitate a studenților în cadrul studiilor universitare precum și a oricărora alte prevederi legale în vigoare*

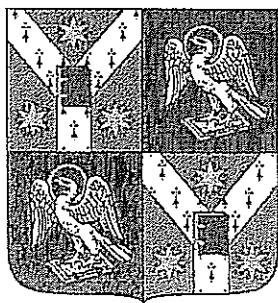
Nr. crt	Nume / prenume	Data	Semnătura
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Decan,

Conf. Univ. Dr. Ioan Constantin LIHACIU

Responsabil cu sănătatea și securitatea în muncă,

.....

R O M A N I A
MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA "ALEXANDRU IOAN CUZA" IASI
Bd. Carol I nr. 11 - IASI - 700506
Tel: 40 232 201010; Fax: 40 232 20 12 01

Anexa IV

FACULTATEA DE LITERE
Tel: 40 232 20 10 52; Fax: 40 232 20 11 52

**PROCES VERBAL DE INSTRUIRE A STUDENȚILOR ȘI MASTERANZILOR
PARTICIPANȚI LA APLICAȚIILE PRACTICE
DIN ANUL UNIVERSITAR -**

Încheiat azi între în calitate de responsabil cu sănătatea și securitatea în muncă în cadrul Facultății de Litere și studenții și masteranzii participanți la aplicațiile practice din anul universitar -

S-au prelucrat:

1. Regulamentele interne ale Universității Alexandru Ioan Cuza" și ale Facultății de Litere
2. Regulament privind desfășurarea aplicațiilor și practicilor de specialitate a studenților din cadrul Facultății de Litere pentru studiile de licență și master:
 - modului de organizare și desfășurarea stagiu de practică;
 - sănătății și securității muncii de prevenire a riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională, specifice domeniului respectiv;
 - sancțiunilor ce pot fi aplicate în cazul nerespectării prezentului Regulament;
 - instrucțiuni proprii de securitate și sănătate în muncă pentru activitatea de practică a studenților și masteranzilor din Facultatea de Litere.
3. Participanții la aplicația practică au obligația:
 - de a respecta programul de practică;
 - de a respecta traseul de practică;
 - de a avea o conduită civilizată;
 - de a nu părăsi grupul fără acordul coordonatorului / responsabilului de practică;
 - orice disfuncționalitate apărută pe parcursul aplicație practice va fi adusă la cunoștiința coordonatorului / responsabilului de practică.

În cazul nerespectării legislației mai sus menționate, precum și a oricăror altor prevederi legale în vigoare, studenții sunt direct răspunzători de consecințele propriilor acțiuni.

Obiectivele generale ale instructajului: Asigurarea totală a integrității persoanelor și bunurilor pe parcursul aplicației practice, în condițiile specificate de conducătorul aplicației.

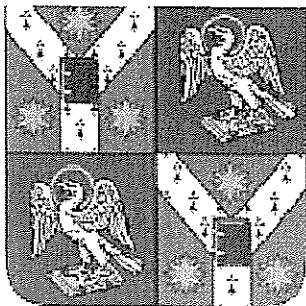
Prin semnăturile de mai jos, se atestă faptul că instructajul a fost înșușit, iar studenții și masteranzii se obligă să respecte întocmai prevederile din Regulamentul privind desfășurarea aplicațiilor și practicilor de specialitate a studenților în cadrul studiilor universitare precum și a oricăror alte prevederi legale în vigoare

Nr. crt.	Nume / prenume	Data	Semnătura
1			
2			
3			
4			

Decan,

Conf. Univ. Dr. Ioan Constantin LIHACIU

Responsabil cu sănătatea și securitatea în muncă,

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Facultatea de Litere

Bulevardul „Carol I”, Nr.11, 700506, Iași, România
Telefon +40 232 201052; Fax +40 232 201152
www.letters.uaic.ro

Anexa VI

**PROCES VERBAL DE CONSTATARE A SĂVÂRȘIRII UNOR ABATERI DISCIPLINARE
DE CĂTRE STUDENȚI**

Încheiat astăzi.....

Subsemnatul.....în calitate
de coordonator al practicii de specialitate a studenților din anul specializarea
..... am constatat încălcarea prevederilor Regulamentului privind desfășurarea practicii de specialitate a studenților din
Facultatea de Litere pentru studiile universitare de licență și masterat, de către studentul/studenții:

1....., CNP

2....., CNP

3....., CNP

Obiectul abaterii disciplinare constă în.....
.....
.....

Coordonator sau responsabil de practică,
.....

Martori

Nume și prenume....., semnătura.....

Nume și prenume....., semnătura.....

Serviciul Intern de Prevenire și Protecție
Nr.22/19.03.2018

A V I Z A T
Ordonator de Credite,
Profiliniu dr. Mihaela ONOFREI

A P R O B A T
Decan Facultatea de Litere
Prof. Univ. dr. Ioan LIHACIU

INSTRUCȚIUNI PROPRII DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ PENTRU ACTIVITATEA DE PRACTICĂ DE SPECIALITATE A STUDENȚILOR DIN FACULTATEA DE LITERE

1.SCOP

Procedura are ca scop eliminarea sau diminuarea riscurilor de accidentare și/sau îmbolnavire profesională și asigurarea celor mai bune condiții de securitate și sănătate în activitatea de practică de specialitate care se efectuează conform programei anului universitar.

2.DOMENIU

Procedura se aplică în activitatea de practică de specialitate care o efectuează studenți înmatriculați la studiile universitare de licență și master în cadrul Facultății de Litere din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

3.DEFINITII SI PRESCURTARI

3.1.SECURITATE SI SANATATE IN MUNCA-ansamblul de activități institutionalizate având ca scop asigurarea celor mai bune condiții în desfășurarea procesului de muncă, apărarea vieții, integrității fizice și psihice, sănătății lucrătorilor și a altor persoane participante la procesul de muncă;

3.2.ACCIDENT DE MUNCA-vătămarea violentă a organismului precum și intoxicația acută profesională care are loc în timpul procesului de muncă sau în indeplinirea îndatoririlor de serviciu și care provoacă incapacitate temporară de muncă de cel puțin 3 zile calendaristice, invaliditate sau deces.

3.3.BOALA PROFESIONALA-afecțiunea producăta ca urmare a exercitării unei meserii sau profesiei cauzată de agenți nocivi, fizici, chimici ori biologici, caracteristici locului de muncă, precum și de suprasolicitarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului în procesul de muncă.

3.4.DISPOZITIV DE PROTECTIE-dispozitiv care reduce sau elimină riscul, singur sau în asociere cu un protector;

3.5.FACTOR DE RISC-factor propriu elementelor componente ale sistemului de muncă, care într-o situație periculoasă determină posibilitatea și gravitatea producerii sau afectării sănătății;

3.6.FUNCTIA DE SECURITATE-funcția unui echipament de muncă sau a unui mijloc de protecție prin care se elimină sau se reduce riscul sau se semnalizează prezente unui pericol;

3.7.INDICATOR DE SECURITATE-mijloc de informare standardizat care, prin combinarea unei forme geometrice cu o culoare (securizată) sau cu un simbol, furnizează o informație referitoare la securitatea muncii;

3.8. INSTRUCTIUNI DE SECURITATE A MUNCII-modularitate ce institue in domeniul securitatii muncii,avand ca scop insusirea de catre salariati a cunoostintelor si formarea deprinderilor impuse,specifice activitatii de realizat;

3.9. INSTRUCTIUNI DE UTILIZARE-instructiuni obligatorii pentru orice produs,necesare certificarii si care trebuie sa prezinte toate informatiile referitoare la folosirea produsului conform scopului si asigurarii securitatii muncii;

3.10. ECHIPAMENT INDIVIDUAL DE PROTECTIE-orice echipament destinat a fi purtat sau manuit de un lucratot pentru a-l proteja impotriva unuia ori mai multor riscuri care ar putea sa ii puna in pericol securitatea si sanatatea la locul de munca,precum si orice supliment sau accesoriu proiectat pentru a indeplini acest obiectiv;

3.11. NOCIVITATE-proprietatea unei noxe de a produce efect daunator asupra organismului;

3.12. NOXA(FACTOR NOCIV)-agent fizic,chimic sau biologic cu actiune daunatoare asupra organismului;

3.13. PERICOL GRAV SI IMINENT DE ACCIDENTARE-situatia concreta,reala si actuala careia ii lipseste doar prilejul declansator pentru a produce un accident in orice moment

3.14. PERSOANA AUTORIZATA-persoana competenta imputernicita in scris sa indeplineasca anumite activitati;

3.15. PERSOANA AVERTIZATA-persoana informata asupra riscului profesional si asupra comportamentului necesar a fi adaptat pentru desfasurarea activitatii in conditii de securitate;

3.16. PERSOANA EXPUSA-persoana aflata parcial sau total intr-o zona periculoasa;

3.17. PREVENIREA-ansamblul procedeelor si masurilor luate sau planificate,la toate stadiile de lucru pentru evitarea pericolelor sau reducerea riscurilor;

3.18. RISC-probabilitatea asociata cu gravitatea unei posibile leziuni sau afectari a sanatatii intr-o situatie periculoasa.

3.19. SITUATIE PERICULOASA-situatia in care o persoana este expusa unuia sau mai multor pericole;

3.20. SUBSTANTA PERICULOASA- substanta care poate constitui un pericol in virtutea proprietatilor sale chimice sau fizico-chimice;

3.21. ZONA PERICULOASA-zona in care exista sau poate aparea un pericol;

4. DOCUMENTE DE REFERINTĂ

4.1. Legea 319/2006-Legea securitatii si sanatatii in munca

4.2. Norma metodologica de aplicare a Legii securitatii si sanatatii in munca/2006;

4.3. HG nr.1146 privind cerintele minime SSM ale echipamentelor de lucru;

4.4. HG nr.1048 privind utilizarea EIP la locul de munca;

4.5. HG nr.1091 privind cerinte minime de securitate la locul de munca;

4.6. HG nr.971 referitoare la cerinte minime de semnalizare;

4.7. OG nr.195 privind circulatia pe drumurile publice;

5. DESCRIEREA ACTIVITĂȚII

Stagiul de practică de specialitate este activitatea desfășurată de studenți și masteranzi, în conformitate cu planul de învățământ, în cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași sau la sediul partenerului de practică. Stagiul de practică poate include și deplasări după un program prestabilitor. Principalul obiectiv al acestui tip de stagiu de practică este verificarea aplicabilității cunoștințelor teoretice într-un cadru real și bine delimitat.

Stagiul de practică didactică este activitatea obligatorie desfășurată de studenți și masteranzi, în cadrul modulului psihopedagogic, în conformitate cu planul de învățământ, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean și cu instituții de învățământ preuniversitar din subordinea acestuia, având ca scop aplicarea cunoștințelor teoretice de specialitate și a celor didactice dobândite pe parcursul studiilor și dezvoltarea abilităților și competențelor didactice, în vederea exercitării profesiei de cadre didactice.

6. PERIODICITATEA INSTUIRIRII

Instruirea se va efectua înaintea plecării în practică, în baza unui proces verbal, conform modelului din Regulamentul de practică. Durata instruirii este de 4 ore.

7. RESPONSABILITĂȚI

Art.1 Cadrele didactice universitare, responsabile cu activitatea de instruire, vor efectua instruirea tuturor studenților nominalizați pentru stagile de practică.

Art.2 Cadrele didactice universitare, coordonatori de practică au următoarele îndatoriri:

- Să aducă instruiască studenții din punct de vedere al securității și sănătății în muncă și al situațiilor de urgență și să se asigure că aceștia au semnat fișa de instructaj (tabelul nominal)
- Să identifice eventualele riscuri care pot periclista viața participanților la practică și să acționeze în consecință
- Să informeze studenții cu privire la eventualele pericole identificate la fața locului
- Să aibă un comportament adecvat, menit să descurajeze orice acte de indisciplină
- Să consemneze în scris abaterile disciplinare și să le aducă la cunoștința conducerii facultății în vederea aplicării sancțiunilor care se impun

Art 3. Studenții au următoarele îndatoriri:

- Studenții care participă la stagiu de practică vor efectua obligatoriu vizita medicală în cadrul cabinetului medical studențesc din complexul Titu Maiorescu aflat sub tutela Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. În cazul în care un student nu este apt medical pentru a efectua practica în teren Facultatea va asigura persoanelor înalte locuri și condiții în care să-și desfășoare practica.
- Să semnalizeze cadrelor didactice orice accident sau situație potențial periculoasă (colegi în stare de ebrietate sau cu probleme de sănătate, incendii, situații conflictuale, defecțiuni tehnice ale vehiculelor cu care se deplasează, amenințări venite din partea unor colegi etc.).
- Să aducă la cunoștința coordonatorului de practică toate problemele de sănătate care i-ar putea pune în pericol.
- Să utilizeze corect echipamentele de lucru.
- Să respecte toate indicațiile cadrelor didactice, având ca scop evitarea unor pericole identificate la fața locului
- Studenții sunt direct răspunzători de consecințele propriilor acțiuni, atât în timpul desfășurării programului de practică, cât și în afara acestuia.

8 . CONȚINUT

Tematica de practică se stabilește de către coordonatorul sau responsabilul de practică împreună cu tutorele desemnat de partenerul de practică, în funcție de specificul activității organizatorului de practică, cu respectarea specializării studentului – practicant. Obiectivele educaționale ce urmează a fi atinse, competențele ce urmează a fi obținute prin stagiu de pregătire practică didactică și profesională, precum și modalitățile de derulare a stagiu de practică sunt stabilite de către coordonatorul sau responsabilul de practică și tutore, în funcție de domeniul de activitate și particularitățile partenerului de practică, și sunt prevăzute în cadrul *Portofoliului de practică*.

Activitatea constă în efectuarea de lucrări în cadrul activităților desfășurate de partenerul de practică cum ar fi: traduceri efectuate în centre de traducere; activități în biblioteci, depozite de carte - înregistrări și evidențe specifice, lucrări la calculator, marketing de promovare; activități în casele de cultură – marketing cultural; activități de editare în redacții ale unor publicații; activități de marketig pentru muzeu și alte entități de cultură – efectuate în aceste unități, etc.

Activitatea se desfășoară în intervalul orar în care îți desfășoară activitatea partenerul de practică.

În cazul practicilor didactice și profesionale, durata minimă a stagiu de practică este cea prevăzută în planul de învățământ. Ea poate fi mărită în funcție de disponibilitatea partenerului de practică și de activitățile practice concrete ce urmează a fi desfășurate de către practicanț, în conformitate cu Acordul de practică și Convenția – cadru. Durata stagiu de practică este echivalentul a minim 2 ore pe zi și maxim 8 ore pe zi, în funcție de modul de stabilire concretă a perioadei de practică.

Programul de practică este anunțat zilnic de către coordonatorul sau responsabilul de practică și/sau tutorii de practică, urmând ca înafara programului anunțat, studenții să respecte prevederile procesului verbal de instruire în vederea participării în cadrul stagiu de practică, regulamentele partenerilor de practică, precum și a oricărora alte prevederi legale în vigoare.

Practicanții pot fi puși în situația de a se deplasa la și de la diferite puncte de lucru: în cadrul același clădiri sau între corpuri de clădiri ale partenerului de practică, la servicii, direcții, arhiva internă/externă etc.

a. La începerea activității practicanții vor avea în vedere ca echipamentele și obiectele aflate în dotarea încăperilor în care își desfășără activitatea ex: mobilier de birou (birouri, scaune); calculatoare, monitoare, imprimante, copiatoare, fax, telefon fix, telefon mobil, elemente de birotică (capsator, perforator, cutter etc.), rechizite, dosare, registre; instalații electrice, instalații sanitare și de încălzire, rafturi cu documente, dulap sau cuier pentru haine etc. să se afle în bună stare. Orice deficiență a acestora se va anunța imediat conducătorului locului în care își desfășoară activitatea și/sau tutorelui. Toate aceste obiecte, aparatură, echipamente, dispozitive vor fi folosite corect și corespunzător scopului pentru care au fost fabricate.

b. Coordonatorul sau responsabilul de practică, împreună cu tutorele desemnat de partenerul de practică, stabilesc tematica de practică și competențele profesionale care fac obiectul stagiuului de pregătire practică didactică și profesională.

Activitățile efective desfășurate de practicanți vor fi stabilite de către coordonatorul sau responsabilul de practică împreună cu tutorele desemnat de partenerul de practică. Studenții vor desfășura activitatea sub directa îndrumare a conducătorului locului de muncă sau/și al tutorelui.

Pentru desfășurarea în bune condiții a activității, practicanțul trebuie respectate următoarele:

- prezentarea la locul de prestare a activităților de practică în condiții fizico-psihice corespunzătoare (sănătos, odihnit, fără a consuma în prealabil alcool sau substanțe stupefiantă, psihotrope etc.),
- funcție de activitatea pe care trebuie să o desfășoare se stabilesc procedurile de lucru,
- va verifica vizual starea tehnică a aparaturii pe care o va folosi;
- în timpul efectuării activităților date de conducătorul locului de muncă și/sau tutore se va respecta legislația specifică domeniului de activitate (ex: proceduri, reguli specifice locului de desfășurare al activității și a regulilor de lucru specifice, confidențialitate, etc.)
- în timpul derulării activității practicanțul va comunica cu colegii și cu alte persoane, în temeni civilizații,

c. Mediul în care își desfășoară activitatea în principal este cel din birourile clădirilor partenerului de practică. Birourile sunt încăperi cu temperatură constantă, ventilația naturală cu sau fără aer condiționat, iluminat natural și artificial, fără noxe.

Pentru că pot fi situații când:

- în încăperea în care își desfășoară activitatea pot apărea curenți de aer generați de deschiderea simultană geamuri/ușă se recomandă ca aerisirea încăperii să se facă atunci când persoanele sunt ieșite din incintă.
- în zona de activitate se întâlnesc porțiuni în care pardoseala poate fi alunecoasă (proaspăt spălată, condens generat de porțiunile din dreptul ușilor de acces în anotimpul rece, etc.) se recomandă purtarea de încălțăminte comodă cu talpă antiderapantă.

Studenții în practică vor avea în vedere ca pe timpul desfășurării activităților date să păstreze căile de acces libere și curate.

În cazul în care un student practicant nu este apt medical pentru a efectua practica în teren, Facultatea de Litere va asigura acestuia (persoanei cu probleme medicale incompatibile cu activitățile de practică dovedite de adeverință/certificat medical) locuri și condiții potrivite în care să desfășoare practica.

Orice problemă de sănătate sau de altă natură va fi adusă la cunoștința coordonatorului sau responsabilului de practică încă din timpul ședințelor de instruire.

Studenții sunt direct răspunzători de consecințele propriilor acțiuni, atât în timpul desfășurării programului de practică, cât și în afara acestuia.

Prevederi Generale:

- La deplasările către partenerul de practică și return, pe drumuri publice se vor respecta regulile de circulație reglementate în Codul Rutier. Studenții participanți la activități ale stagiarilor de practică, vor utiliza pentru deplasarea la și de la partenerul de practică numai autovehicule destinate transportului de persoane. Deplasările se vor face numai cu autoturismul propriu sau cu autovehicule destinate transportului de persoane ale operatorilor autorizați pentru activitatea de transport public de persoane (autobuze, tramvaie, maxi-taxi).

- Înainte de începerea stagiuului de practică, la prezentarea la partenerul de practică, studenții și masteranzii vor fi instruiți de către acesta cu regulamentul de ordine interioară, regulile de securitate și

sănătate în muncă și riscurile specifice locurilor în care își vor avea loc practica, precum și instrucțiunile privind apărarea împotriva incendiilor. Instruirea va conține obligatoriu și informații privind traseele în vederea deplasării, ușile de acces și ieșirile de urgență, locația cabinetului medical sau al punctului de prim ajutor, informații necesare a fi cunoscute în caz de forță majoră (incendiu, cutremur, situații imprevizibile). Practicanții vor confirma luarea la cunoștință prin semnarea unui proces verbal de instruire întocmit de inspector/persoana cu atribuții S.S.M. contrasemnat de către coordonatorul sau responsabilului de practică al Facultății de Litere. Practicanții își vor însuși și vor respecta regulile de sănătate și securitate în muncă regulamentul de ordine interioară al partenerului de practică.

În timpul efectuării stagiuilui de practică:

- Este interzisă deteriorarea obiectelor de mobilier sau a diverselor obiecte de inventar din unitățile în care se desfășoară practica. Lipsa sau deteriorarea unor obiecte atrage după sine plata contravalorii lor de către practicanții care au determinat pagubele.

- Se interzice cu desăvârsire consumul băuturilor alcoolice sau substanțelor stupefiantă/psihotrope în timpul programului de practică, precum și prezentarea la partenerul de practică în stare de ebrietate sau sub influența substanțelor stupefiantă.

- Este strict interzis fumatul în unitățile partener de practică, cu excepția locurilor amenajate strict în acest scop.

- Studenții nu pot părăsi locul de practică în lipsa unei notificări scrise prealabile. Părăsirea locului de practică, indiferent de motive, se face numai pe propria răspundere a persoanei solicitante, care va notifica tutorele în prealabil în scris, în acest sens.

- În cazul desfășurării activităților de teren care presupun aplicarea unor instrumente de cercetare specifice (chestionare, interviuri, observații etc.) studenții și masteranzii se vor legitima și vor respecta în totalitate instrucțiunile de aplicare a instrumentelor. Se interzice intrarea în locuințele sau curțile persoanelor investigate.

- În cazul desfășurării activităților de teren care presupun aplicarea unor instrumente de cercetare specifice (chestionare, interviuri, observații etc.) studenții și masteranzii se vor asigura că dispun de mijloacele de comunicare tutorele/cu coordonatorul sau responsabilul de practică.

- Coordonatorii/responsabilii de practică, studenții și masteranzii se vor comporta pe toată perioada stagiuilor de practică conform normelor eticei universitare și vor respecta strict toate prevederile legale în vigoare, precum și regulamentul intern și instrucțiunile specifice ale partenerului de practică.

Fapte și acțiuni care conduc la Excluderea din stagiu de practică:

- provocării unor altercații cu colegii,
- consumului de alcool sau substanțe stupefiantă,
- nerespectarea prevederilor regulamentului de practică,
- nerespectarea programului de practică și a reperelor orare,
- perturbarea liniiștii în spațiile partenerului de practică,
- declanșarea unor conflicte cu angajații partenerului de practică,
- nerespectarea instrucțiunilor de aplicare a instrumentelor de cercetare,
- provocarea unor pagube materiale.

Factori de risc:

A. Factori de risc proprii mijloacelor de producție

a. Factori de risc mecanic:

- Deplasări ale mijloacelor de transport pe drumuri publice și în incinta partenerului de practică,
- Deplasări sub efectul gravitației ale echipamentelor și/sau materialelor, prin: rostogolire, alunecare, rulare pe roți, răsturnare, cădere liberă, prăbușire,
- Contactul cu suprafețe cu contururi periculoase – tăietoare, înțepătoare, alunecoase.

Măsuri de prevenire:

- Deplasările pe căile de acces auto se vor face cu respectarea prevederilor Codului rutier.
- Echipamentele, materialele se vor depozita astfel încât să nu fie posibilă alunecarea, răsturnarea sau căderea acestora de la locul de depozitare și să genereze loviri sau răniri ale celor care le manipulează sau a unei persoane care se află și ea în acel loc.
- Utilizarea cutterului, foarfecilor sau altor dispozitive tăietoare sau înțepătoare precum și manevrarea obiectelor alunecoase se va face cu atenție sporită. După utilizarea

dispozitivelor tăietoare sau înțepătoare acestea se vor închide și introduce în apărătorile originale (husă, cutii etc.)

b. Factori de risc termic:

- Temperatură scăzută a unor suprafețe, ale materialelor, echipamentelor, în perioada rece.
- Temperatură ridicată a unor suprafețe sau recipiente ex: radiatoare, ibrice electrice de cafea etc.

Măsuri de prevenire:

- La folosirea aparatelor electrice pentru încălzirea încăperii sau a celor pentru cafea/ceai se va evita contactul cu suprafața/recipientul fierbinte și se va avea în vedere ca locul în care funcționează sau locul unde este așezat pentru a se servi din acesta să fie perfect plan pentru a nu aluneca sau a nu se răsturna și să fie aleasă o poziționare astfel încât să nu poată fi agățat sau atins.

c. Factori de risc electric:

- Pericol de electrocutare prin atingere directă - atingerea accidentală de echipamente sau subansamblu aflate normal sub tensiune,
- Pericol de electrocutare prin atingere indirectă- atingerea carcaselor diferitelor echipamente electrice ajunse accidental sub tensiune.

Măsuri de prevenire:

- La introducerea/scoaterea din priză a cablurilor de alimentare a aparatelor electrice se va avea în vedere ca utilizatorul să aibă mâinile perfect uscate, priza să fie bine fixată în perete, cablul să aibă izolația întreagă.
- La alimentarea cu energie electrică a echipamentelor se va ține cont ca alimentarea (cablul de alimentare) acestora să nu traverseze căi de acces - echipamentul va fi așezat astfel încât să nu existe posibilitatea:
 - o ca o persoană să se împiedice;
 - o de a fi simulsă priza din perete;
 - o de căderea a echipamentului electric de pe suprafața pe care stă.

B. Factori de risc proprii mediului de muncă

a. Factori de risc fizic:

- Temperatură scăzută și extremă iarna,
- Temperatură ridicată și extremă vara,
- Curenți de aer – deschiderea simultană a ferestrelor și ușilor, aer condiționat, vânt etc.,
- Iluminat necorespunzător: strălucire, pălpărire de la ecranele calculatoarelor și de la lămpi fluorescente,
- Radiații electromagnetice,
- Intemperii (ploi, grădină, viscol, furtună etc),
- Calamități naturale – trăsnet, inundație, alunecări de teren, prăbușiri de copaci, seisme etc.

Măsuri de prevenire:

- Îmbrăcămîntea și încălțămîntea trebuie să fie adecvată sezonului și în conformitate cu condițiile meteorologice.
- Se va evita deschiderea simultană a uși/geamuri în încăperea în care se află persoane.
- Se va evita poziționarea persoanei în dreptul instalațiilor de aer condiționat.
- Flashurile de la ecranele calculatoarelor sau de la neoane vor fi anunțate ca defecțiuni, conducătorului locului de muncă/tutorelui, urmând a fi remediate.
- În situația producerii unei calamități se vor respecta indicațiile Inspectoratului General pentru Situații de Urgență privind protecția persoanelor civile .

b. - Factori de risc biologic:

- contact cu obiecte și materiale acoperite de praf,
- contact cu microorganisme (existente în aer, pe documente, tastatură, etc.)
- contact cu persoane și/sau animale agresive, bolnave,

Măsuri de prevenire:

- Folosirea mănușilor, igiena mâinilor sunt obligatorii. Spălarea mâinilor cu apă și săpun cât mai des și obligatoriu înainte de servirea mesei.
- Aerisirea încăperii în care se desfășoară activitatea.

- Se va evita intrarea în contact direct cu persoane care în mod vizibil prezintă boli. Dacă acest lucru nu este posibil, imediat se va dezinfecta cu dezinfecțant (spirit) zona de contact sau se va spăla cu apă și săpun. Se recomandă prezentarea la medic. Prezentarea la medic este obligatorie și în situația în care practicantul a fost mușcat de: albină, câine, căpușă, șarpe, etc.

C. Factori de risc proprii activității:

- a - Conținut necorespunzător al activității:- Operațiuni, procedee aplicate în mod defectuos,
Măsuri de prevenire :

Practicantul va solicita de la tutore informații, precizări suplimentare referitor la echipamente sau la utilizarea corectă a acestora sau despre modul de executare al unor operațiuni, în situația în care informațiile inițiale obținute nu au fost pe deplin lămuritoare.

- b -Solicitare fizică: - Poziție de lucru așezat prelungită - lucrul la birou, lucrul cu calculatorul
- Manipulare manuală a maselor,

Măsuri de prevenire :

- Se va alterna poziția de lucru așezat cu poziția de lucru în picioare ori de câte ori este posibil sau o impune starea de disconfort a corpului (oboseală, dureri lombare, amorteli, dureri în zona cervicală, etc.)
- Ridicarea obiectelor se face cu genunchii flexați iar apucarea acestora se face cu ambele mâini. Dacă greutatea masei de ridicat este prea mare se solicită ajutorul unui/unor colegi sau al angajaților partenerului de practică sau se abandonează acțiunea și se comunică conducerului locului de muncă/tutorelui.

- c -Solicitare psihică: - Metode de lucru neadecvate,
-Monotonia muncii

Măsuri de prevenire :

- Menținerea corpului în poziție corectă în timpul efectuării activităților desfășurate atât din poziția în picioare cât mai ales în poziția șezând.
- Alternarea, ori de câte ori este posibil sau când se impune, a poziției șezând cu poziția în picioare.
- Efectuarea de pauze ori de câte ori se impune (se resimte oboseala, apar dureri osteo-musculare). Pauza se stabilește de către conducerul locului în care își desfășoară activitatea/tutorelui în funcție de programul zilnic (nr.ore prestație).

- d - Deplasări în legătura cu activitatea:

-Deplasarea între diferite locuri de muncă, clădiri ale partenerului de practică, etc.

Măsuri de prevenire :

- Deplasările pe căile de acces auto se vor face cu respectarea prevederilor Codului rutier.
- Deplasările pe căile de acces pietonal se face cu atenție sporită față de eventuale obstacole, denivelări, gropi, suprafețe alunecoase.

D. Factori de risc proprii executantului

Acțiuni greșite:

- Nerespectarea regulilor de circulație rutieră (pieton, pasager, șofer) și de exploatare a echipamentelor tehnice,
- Efectuarea defectuoasă a activității: poziționări defectuoase, comenzi greșite,
- Efectuarea activității în stare psihico-fizică necorespunzătoare (stadiu avansat de oboseală, influența medicamentelor, alcoolului, substanțelor psihotrope etc.),
- Expunerea în afara activității: neinformarea asupra pericolelor, discuții neprincipiale, deplasări neanunțate, staționări în locuri periculoase (căi de circulație, zona de acțiune a utilajelor etc),
- Deplasări în locuri cu pericol de cădere de la același nivel și/sau înălțime, electrocutare, explozie, infectare etc.

Măsuri de prevenire :

- Prezentarea la locul prestării activității într-o stare bună de sănătate. Practicanții care suferă de afecțiuni gen: crize comitiale (epilepsie), crize hipoglicemice (lipsa de calciu), anemii etc. vor aduce acest lucru la cunoștință coordonatorului sau responsabilului de practică, înainte de începerea stagiului de practică.

- Respectarea indicațiilor tutorelui/conducătorului locului în care își desfășoară activitatea – disciplină.
- Atenție la efectuarea operațiunilor care stau la baza activității desfășurate, practicanții vor presta activitățile astfel încât să nu-și pună în pericol propria persoană, dar nici pe celorlalți colegi sau angajați ai partenerului de practică.
- Atenție la deplasarea pe căile de rulare auto, și pe căile de acces pietonale interioare și exterioare.
- Menținerea liberă în permanență a căilor de acces (căi de acces sunt și spațiile de deplasare în interiorul încăperii - ex: de la ușă la birou - locul de muncă)

Utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare

1. Echipamentul Tehnic

a) Ecranul

Caracterele de pe ecran trebuie să fie bine definite și distințe, de dimensiuni corespunzătoare și cu spațiu suficient între caractere și între rânduri.

Imaginea de pe ecran trebuie să fie stabilă, fără fenomene de scânteiere sau alte forme de instabilitate. Strălucirea și/sau contrastul dintre caractere și fondul ecranului trebuie să poată fi ușor de reglat de către operator și ușor de adaptat condițiilor ambiante.

Pentru a se adapta nevoilor operatorului, ecranul trebuie să poată fi orientat și înclinat cu ușurință.

Ecranul nu trebuie să prezinte străluciri supărătoare sau reflexii care ar putea deranja utilizatorul.

b) Tastatură

Tastatura trebuie să fie înclinabilă și separată de ecran, astfel încât să permită găsirea unei poziții de lucru confortabile, care să evite oboseala brațelor și mâinilor.

Spațiul din fața tastaturii trebuie să fie suficient pentru a permite sprijinirea mâinilor și brațelor.

Pentru a evita reflexiile, suprafața tastaturii trebuie să fie mată.

Pozitia tastaturii și caracteristicile tastelor trebuie să faciliteze utilizarea tastaturii.

Simbolurile tastelor trebuie să prezinte contrast suficient și să fie lizibile din poziția normală de lucru.

c) Masă sau suprafață de lucru

Masa sau suprafața de lucru trebuie să aibă o suprafață puțin reflectantă, să aibă dimensiuni suficiente și să permită o amplasare flexibilă a ecranului, tasturii, documentelor și echipamentului auxiliar.

Trebuie să existe spațiu suficient pentru a permite lucrătorilor o poziție confortabilă.

d) Scaun de lucru

Scaunul de lucru trebuie să fie stabil și să asigure operatorului libertate de mișcare și o poziție confortabilă.

Scaunul trebuie să poată fi reglat pe verticală.

Spătarul scaunului trebuie să poată fi înclinat și reglat pe verticală.

Un reazem pentru picioare trebuie pus la dispoziție celor care îl doresc.

2. Mediu de muncă

a) Spațiu

Prin dimensiunile și amenajarea sa, postul de lucru trebuie să asigure utilizatorului un spațiu suficient, care să îi permită să își schimbe poziția și să varieze mișările.

b) Iluminat

Iluminatul general și iluminatul local (lămpi de lucru) trebuie să asigure condiții de iluminat satisfăcătoare și un contrast corespunzător între ecran și mediul înconjurător, ținând seama de tipul de activitate și de necesitățile vizuale ale utilizatorului.

Strălucirile și reflexiile supărătoare pe ecran sau pe orice alte echipamente trebuie evitate prin amenajarea locului de muncă și a postului de lucru în funcție de amplasarea și caracteristicile tehnice ale surselor de lumină artificială.

c) Reflexii și străluciri

Posturile de lucru trebuie să fie amenajate astfel încât sursele de lumină, cum ar fi ferestrele și alte deschideri, pereții transparenti sau translucizi, precum și echipamentele și pereții de culori deschise, să nu provoace străluciri orbitoare directe și să antreneze cât mai puțin posibil reflexii pe ecran.

Ferestrele trebuie prevăzute cu un sistem adecvat de acoperire, cu posibilități de reglare pentru a atenua lumina naturală la postul de lucru.

d) Zgomot

La amenajarea postului/posturilor de lucru trebuie să se țină seama de zgomotul emis de echipamentul care aparține postului/posturilor de lucru, în special pentru a se evita distragerea atenției sau perturbarea comunicării verbale.

e) Căldură

Echipamentele care aparțin postului/posturilor de lucru nu trebuie să creeze disconfort lucrătorilor prin producerea de căldură în exces.

f) Radiații

Toate radiațiile, cu excepția părții vizibile a spectrului electromagnetic, trebuie reduse la niveluri neglijabile în ceea ce privește protecția sănătății și securitatea lucrătorilor.

g) Umiditate

Trebuie să fie atins și menținut un nivel de umiditate corespunzător.

MĂSURI DE PRIM AJUTOR

- Plăgi. Hemoragii.

Prin plagă (rană, leziune) se înțelege orice întrerupere a continuității unui țesut (tegumente, mucoase sau țesuturi mai profunde). Hemoragia (sângerarea) constă în curgerea sângelui din vase în țesutul înconjurător, în cavități corporale sau în exteriorul corpului.

- Modul de acordare a primului ajutor:

Atenție! Înainte de a acorda primul ajutor, salvatorul se va spăla bine pe mâini, cu apă și săpun.

Se curăță zona cu ajutorul unei comprese sterile, pornind de la marginile plăgii spre pielea sănătoasă din jur (nu se utilizează vată, pentru a nu lăsa scame);

Se curăță pielea din jur, utilizând substanțe detergente (săpun lichid);

Se dezinfecțează pielea din jurul plăgii, cu ajutorul unor substanțe antisепtice (alcool sanitar, tintură de iod, rivanol) folosind, de asemenea, comprese sterile; se evită pătrunderea acestora în plagă pentru că sunt iritante, în special alcoolul sanitar și tintura de iod.

Pentru a îndepărta eventualii corpi străini din plagă, cea mai bună metodă constă în a turna pe plagă apă oxigenată care, prin spuma care o produce, antrenează eventualii corpi străini, concomitent realizându-se și dezinfecția plăgii; în lipsa apei oxigenate, se poate folosi pentru dezinfecțarea rănii o soluție de cloramină, permanganat de potasiu sau rivanol;

Corpii străini care nu pot fi înlăturați cu apă oxigenată (de exemplu o așchie infițată) se lasă pe loc, din cauza pericolului de sângerare;

Se acoperă rana cu un strat de comprese sterile, se adaugă eventual un strat de vată, după care se efectuează bandajarea, în vederea menținerii pansamentului.

Hemoragi

Primul ajutor constă în efectuarea *hemostazei provizorii* (oprirea hemoragiei) și, în funcție de caz, și a celei definitive. Se asează traumatizatul într-o poziție în care centrii nervoși cerebrali, rinichii și ficatul, organe foarte sensibile la lipsa de oxigen, să primească o cantitate suficientă de sânge:

a) dacă traumatizatul este conștient, se asează în poziție orizontală pe spate, cu membrele inferioare ridicate cât mai sus, în unghi de 30 - 40 grade (dacă nu sunt fracturate) și cu capul plasat sub nivelul corpului.

b) dacă traumatizatul este inconștient, se asează în poziție laterală de securitate.

Se trece apoi la realizarea *hemostazei provizorii*, care constă în oprirea temporară a hemoragiei, care se obține comprimând temporar peretele vascular:

fie direct – prin compresiune locală la nivelul plăgii;

fie indirect – prin compresiune pe un plan osos subadiacent, la distanță.

Hemostaza provizorie presupune parcurgerea, după caz, a mai multor etape succesive:

- pansament compresiv;
- compresiune manuală sau digitală;
- flectarea puternică a extremității;
- aplicarea garoului.

Pansamentul compresiv

- se folosește în hemoragiile capilare și venoase mici ale extremităților, în plăgile părților moi buco-faciale, în plăgile peretelui toracic;

- se realizează prin aplicarea unui strat gros de comprese sterile (sau o bucată de pânză curată, împărtită la dimensiunea rănii), care apoi se strâng cu un bandaj compresiv;

- prin această manevră, vasul este comprimat în exclusivitate în locul rănit, în timp ce săngele continuă să circule în zona prin celelalte vase intacte;

- această metodă este recomandată a fi folosită pentru perioada transportului, pentru că se consideră a fi mai puțin traumatică decât garoul;

- condițiile unui bun pansament compresiv sunt:

să fie destul de elastic pentru a nu împiedica circulația de dedesubt;
să fie bine fixat;
să comprime destul de puternic vasul lezat încât să oprească hemoragia.

Compresiunea manuală

se realizează prin apăsarea vasului afectat pe un plan osos situat între înimă și artera sau vena în cauză; în funcție de calibrul vasului și de profunzimea la care se află acesta, apăsarea va fi executată cu degetul mare, cu celelalte degete sau cu pumnul;

locul compresiunii este situat:

proximal de plagă, pentru artere (se palpează inițial artera, apoi se apasă cu putere vasul, până la oprirea curgerii sângelui);

distal de plagă, pentru vene (pe capătul ce vine din spate periferie);

Pentru realizarea corectă a acestei compresiuni, trebuie cunoscut traiectul anatomic al arterelor. Astfel:

a) când rana se află pe frunte, compresiunea se face pe artera temporală superficială, care trece imediat înaintea urechii și deasupra pomelilor;

b) când rana se află pe creștetul capului, compresiunea se face de o parte și de alta a marginii rânnii.

OBS: În cazul *fracturilor oaselor craniene*, hemostaza provizorie se face prin pansament compresiv:

c) când rana se află în regiunea temporală (părțile laterale ale craniului), compresiunea se face imediat deasupra și în spatele pavilionului urechii;

d) când rana se află la nivelul obrazului, buzelor, nasului, compresiunea se face la nivelul arterei faciale, la mijlocul mandibulei;

e) în hemoragiile din regiunea feței și gâtului, se comprimă artera carotidă, aflată anterior de mușchiul sternocleidomastoidian, adică pe fața antero-laterală a gâtului, spre baza acestuia - în adâncime se află un plan osos, iar anterior se simte pulsul;

f) în hemoragiile din regiunea umărului și articulația umărului sau axilei, se va comprima artera subclaviculară, deasupra claviculei, pe prima coastă;

g) în hemoragiile brațului și cotului, se va comprima artera axilară, pătrunzând cu mai multe degete, în apropierea axilei, pe fața internă a brațului;

h) în hemoragiile antebrățului, se va comprima artera humerală, adică pe fața interioară a brațului, având dedesubt planul dur al osului humerus;

i) în rânilor săngerină ale mâinii, palmei, se va comprima artera radială, adică cu un deget pe partea externă a articulației pumnului și cel de-al doilea deget pe partea internă, la același nivel, pe artera cubitală;

j) în rânilor săngerină ale regiunii inghinal, comprimarea vasului se face pe pliul inghinal, la locul unde se îndoiește coapsa pe abdomen (stinghie);

k) în hemoragiile coapsei, se va comprima artera femurală, pe trajectul ei, proximal de plagă, adică în treimea mijlocie a coapsei, pe fața internă a acesteia;

l) în hemoragiile genunchiului sau a gambei, comprimarea se face pe fața posterioară a coapsei, în apropierea pliului genunchiului (adică artera care trece prin gropiș din apoaia genunchiului);

m) când săngerarea provine dintr-o rană situată în regiunea pelvisului, comprimarea aortei abdominale, se face prin apăsarea peretelui abdominal cu pumnul sub umbilic (buric).

Hemostaza prin flectarea puternică a extremității

Se aplică atunci când plaga este localizată în regiunea axilară, inghinală, fața anterioară a cotului sau posterioară a genunchiului:

a) în plăgile arterei humerale, după ce se introduce în axilă o fașă ruflată (sau un alt corp dur învelit în vată și tifon, sau porțiuni din hainele bolnavului), se flectează antebrățul pe braț și se aplică bratul pe torace; în această poziție, se fixează solid la torace, cu o fașă, centura sau bucăți din rufăria bolnavului;

b) pentru hemostaza arterei antebrățului sau ale plăcii cotului, se aşeză un sul în plica cotului și se flectează antebrățul pe braț fixând în această poziție;

c) în cazul hemoragiilor de la rădăcina coapsei, (în regiunea inghinală), se pot utiliza urmatoarele metode de hemostază provizorie:

1. prin aplicarea unui sul la baza triunghiului lui Scarpa, care se fixează cu o fașă, curea sau sfoară;
2. prin aplicarea unui sul în regiunea inghinală, urmată de flectarea și fixarea coapsei pe abdomen și a gambei pe coapsă;

d) hemostaza provizorie în leziunile arterei poplitee se obține prin așezarea sulului în regiunea poplitee și flectarea puternică a gambei pe coapsă, cu fixarea ei în această poziție.

Hemostaza provizorie prin aplicarea garoului

În cazul aplicării garoului, se vor respecta următoarele reguli:

- garoul se aplică doar în cazul rănirii membrelor;
- pentru hemostază provizorie cu ajutorul garoului, se vor folosi: tub de cauciuc, bandă Esmarch, manșeta pneumatică a aparatului de tensiune;
- la nevoie pot fi utilizate: bucăți de pânză, batistă sau sfoară;
- garoul se poate aplica peste îmbrăcăminte, adică nu direct pe piele, ci pe un înveliș textil (pânză, vată);
- compresiunea cu garoul se realizează după ce membrul rănit este ridicat în sus câteva secunde, pentru a se goli de o parte din săngele venos;
- locul aplicării garoului diferă după tipul hemoragiei, astfel:
 - pentru cea venoasă, distal, sub nivelul plăgii;
 - pentru cea arterială, proximal, deasupra plăgii;
- garoul se înfășoară la rădăcina membrului, comprimând astfel trunchiul vascular principal, având ca efect oprirea săngerării;
- garoul se aplică acolo unde vasul lezat este mai la suprafață, trecând totodată peste un plan osos:
 - la rădăcina brațelor – la 4 laturi de deget sub axilă;
 - la rădăcina coapselor – la nivelul stinghei.
- aplicarea corectă a garoului duce la oprirea săngerării, imediat dacă este afectată o arteră, sau după 2-3 minute în cazul unei vene; membrul respectiv devine palid și se răcește treptat;
- dacă rana continuă să săngereze după aplicarea garoului, înseamnă că acesta nu a fost corect aplicat, fapt care obligă să fie desfăcut și să se încerce o nouă aplicare;
- dacă garoul nu este din cauciuc, sunt necesare următoarele măsură suplimentare:
 - se face un prim lat de pânză, strâns la rădăcina membrului respectiv;
 - în nod se introduce un baț sau un creion și se răsucesc la 180 grade, iar pentru o bună compresie circulatorie, capătul răsturnat în jos al bățului se fixează cu al doilea lat de pânză;
- dezavantajul principal al aplicării garoului este că nu poate fi menținut mai mult de o oră - o oră și jumătate; peste acest interval de timp, există riscul apariției în teritoriul tisular lipsit de oxigen, a unor leziuni ireversibile soldate chiar cu amputarea membrului; din acest motiv este indicată folosirea garoului doar în perioada toaletării plăgii, după care, pentru perioada de transport, garoul să fie înlocuit cu pansament compresiv;
- este obligatoriu să se noteze pe un bilet data și ora aplicării garoului, iar biletul să se atașeze cu un ac, de pansament sau haină bolnavului, la vedere;
- în cazul în care bolnavul la care s-a aplicat hemostaza cu garou, nu ajunge la spital în timp util (1 h -1 h/30 min), se recomandă ca garoul să fie desfăcut la interval de 20-30 min, timp de 2-3 min, timp în care se apelează la comprimarea cu comprese sterile; la reaplicare garoul se pune ceva mai sus; ridicarea garoului se indică a fi făcută lent, pentru ca circulația să se adapteze noului pat vascular.

• **Fracturi, luxații, entorse**

Fracturile reprezintă întreruperea continuitatei unui os (rupere, zdrobire, plesnire, fisurare), ca urmare a unui traumatism puternic. Luxațiile sunt leziuni traumaticice produse sub acțiunea unor forțe care determină dislocarea capetelor osoase articulare.

Entorsele sunt leziuni traumaticice provocate de o mișcare forțată, fără a modifica raportul anatomic normal dintre suprafetele osoase articulare.

• **Acordarea primului ajutor**

Obiectivul principal al primului ajutor este reprezentat de imobilizarea focarului fracturii, pentru a preveni complicațiile și ameliorarea durerii.

Primul ajutor se acordă la locul accidentului, atunci când nu există pericol pentru salvator sau pentru victimă.

În caz de fractură deschisă, se procedează la oprirea hemoragiei, pansarea rănii și administrarea unui calmant pentru diminuarea durerii.

1. Imobilizarea fracturii membrului inferior:

Se face prin așezarea atelor atât lateral, cât și pe fața posterioară a membrului accidentat.

Este obligatoriu să se imobilizeze ambele articulații din regiunea de deasupra și dedesubtul fracturii, astfel:

la o fractură în zona gambei, se vor imobiliza deasupra genunchiului și coapsei, iar dedesubt glezna și laba piciorului;

la o fractură în zona coapsei, se vor imobiliza deasupra – șoldul și trunchiul, iar dedesubt – genunchiul și gamba.

Cotul rănit poate împiedica îndoirea brațului și imobilizarea membrului cu ajutorul eșarfei. În acest caz, se va face imobilizarea totală a brațului.

dat fiind faptul că fracturile craniene pot surveni în urma unor traumatisme la cap și se poate suferă ca pierderea stării de cunoștință, hemoragii prin nas și urechi.

Există cazuri în care accidentatul percepă aceste traumatisme cu întârziere de 2 – 3 ore și deci cunoașterea existenței traumatismelor este uneori dificilă.

Accidentatul se transportă la primul centru chirurgical, în poziția culcat, unde va fi pus sub supravegherea medicului, timp de cel puțin 48 de ore.

Simptomele în cazuri de fracturi craniene sunt:

traumatisme la cap;

pierdere cunoștinței, care poate fi numai momentană;

hemoragie prin nas și prin urechi.

Accidentatul poate intra în comă, chiar după mai multe ore de la accidentare.

Fracturile coloanei vertebrale și ale bazinului sunt, în cele mai multe cazuri, foarte grave.

Nu se face imobilizarea accidentatului și se transportă la cel mai apropiat centru medical, unde se află un medic chirurg.

Transportul accidentatului se face prin rostogolirea acestuia, cât se poate de încet, până va fi așezat culcat pe o planșetă dură.

Simptomele fracturilor coloanei vertebrale și ale bazinului sunt:

dureri puternice în zona dorsală;

paralizarea membrelor inferioare;

tulburări urinare.

Se interzice transportarea pe brațe a unui accidentat cu coloana vertebrală sau bazinul fracturat, acest mod de transport putând să-l fie fatal.

În cazul fracturilor de coaste se imobilizează toracele accidentatului, printr-un bandaj strâns, realizat cu o fașă.

Fracturile de coaste se manifestă prin:

respirație ingreunată și dureri în timpul respirației;

eventuale urme de sânge în spută (salivă).

Accidentatul se transportă în poziție șezând până la primul centru medical.

• Luxațiile

Luxațiile sunt caracterizate prin: dureri; deformări regionale; mișcările active sunt posibile dar articulația are o "fixare elastică".

Repunerea capetelor osoase în poziția normală la nivelul articulației poartă numele de *reducerea luxației* și se face doar de către specialiști.

Atenție! O luxație poate fi însoțită de o fractură.

Primul ajutor se acordă la locul accidentului și constă în:

-imobilizarea segmentului;

-combaterea durerii prin administrarea de antialgice;

-aplicarea de pungi cu gheăță pe articulație (în secvențe de 15 min./aplicare, cu 15 min. pauză) pentru diminuarea durerii și umflării;

-transportarea accidentatului la un spital cu secție de ortopedie.

Cea mai întâlnită luxație este cea a umărului. În acest caz, cotul se îndepărtează de corp (nu se încearcă reducerea cotului la poziția normală) și se transportă accidentatul fără eșarfă.

• Entorse:

Entorsele sunt caracterizate prin:

-durere spontană;

-tumefiere articulară;

-jenă dureroasă;

-vâñătăi care se datorează leziunilor vasculare.

Acordarea primului ajutor în cazul entorselor constă în:

aplicarea bandajelor ușor compresive pentru reducerea umflăturii;

imobilizarea și ridicarea articulației vătămate dacă este posibil;

aplicarea de pungi cu gheăță pe articulație (în secvențe de 15 min. aplicare – 15 min. pauză) pentru diminuarea durerii și umflării.

Comportamentul la apariția crizelor comitiale (epilepsie)

Ce să nu faceti în criza epileptică!

- Nu vă panicăți și să nu vă fie frică

- Nu îmitați mișcările convulsive pentru că se pot produce fracturi
- Nu vă îngheșuiți în jurul persoanei care face criză
- Nu oferiți apă, medicamente sau alimente până ce persoana nu își revine total
- Nu încercați să restricționați fizic persoana care face criză; protejați-o doar să nu se lovească
- Nu o mutați decât în situația în care se află în pericol
- Nu întepăti persoana în criză cu acul în deget pentru că o criză odată începută nu poate fi oprită din exterior.

Ce să faceti când sunteți martor unei crize epileptice!

- Stați cu persoana respectivă și protejați-o să nu se lovească
- Cronometrați durata crizei
- Îndepărtați tot ce este în jurul gâtului persoanei
- Așezați persoana respectivă pe o parte, în poziție de siguranță
- După ce criza se termină, vorbiți cu persoana respectivă până ce sunteți convinși că și-a revenit complet
- Chamați ambulanța dacă durata crizei e mai mare de 5 minute sau crizele se repetă fără pauză între ele.

Mijloace de primă intervenție. Stingătoare

Stingătoarele sunt principalul mijloc de intervenție pentru stingerea începuturilor de incendii, ușor de utilizat și la îndemâna oricui. Corecta lor alegere și amplasare, dar și deprinderea utilizării lor devin de mare importanță pentru limitarea și stingerea, încă din faza incipientă a incendiilor care pot aduce pagube imense.

Stingătoarele sunt acele dispozitive acționate manual care conțin o substanță ce poate fi refuzată și dirijată asupra unui focar de ardere, sub efectul unei presiuni create în interiorul respectivului recipient. Sunt proiectate pentru a fi acționate manual, iar din punctul de vedere al conținutului pot fi: portabile cu o masă de greutate mai mică sau egală cu 20 kg sau transportabile/carosabile (pe roți) cu o masă de greutate totală de peste 20 kg.

PRINCIPIUL DE FUNCȚIONARE

Stingătoarele au un principiu de funcționare bazat pe refuzarea produselor de stingere conținute sub efectul unei presiuni interne, asigurată prin diverse procedee, funcție de soluția constructivă aleasă de producător. Aici identificăm trei tipuri de stingătoare:

1. *Substanța de stingere este îmbuteliată sub presiune*, soluție specifică stingătoarelor cu dioxid de carbon;

2. *Presiunea este asigurată de un gaz propulsor* care este introdus în corpul stingătorului în momentul utilizării, gazul fiind păstrat într-o butelie din interiorul stingătorului și eliberat prin spargerea unei membrane sau deschiderea unui ventil din componența recipientului. Această soluție este utilizată în cazul stingătoarelor cu apă, pulbere sau spumă;

3. *Presurizare permanentă cu un gaz propulsor*.

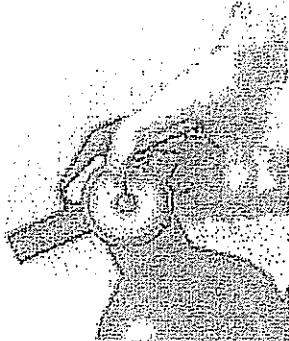
Gazele propulsoare permise sau combinații permise ale acestora sunt: aer, argon, dioxid decarbon, heliu și azot. Conform prevederilor normative din România (SR EN 3-7).

MANEVRAREA STINGĂTOARELOR.

1. Se deblochează stingătorul trăgând de inelul de siguranță.

2. Se prinde cu mâna furtunul de refulare (când există), se apasă pârghia de acționare și se îndreaptă jetul agentului de stingere spre baza flăcărilor.

3. Se alternează mișcarea de refulare (dreapta/stânga) pe întreaga lățime a focarului pentru acoperirea întregii suprafete incendiate.

- Stingător cu pulbere tip P :

Dirijarea jetului de pulbere se face de la începutul intervenției la baza flăcărilor (mai ales la lichidele combustibile), de la marginea cea mai apropiată și progresând către extremitatea opusă cu o mișcare de maturare (dreapta-stânga) pe întreaga lățime a focarului. Jetul de pulbere trebuie dirijat tangential la suprafața care arde pentru a evita turbionarea și deversarea lichidului incendiat. Refularea poate fi întreruptă pentru a fi reluată în zonele cu ardere mai intensă. La utilizarea stingătorului cu pulbere în aer liber se recomandă dirijarea jetului perpendicular pe direcția vântului cu deplasare spre direcția de înaintare a acestuia. Nu se acționează în sens contrar direcției vântului. În spații închise, stingătorul cu pulbere se folosește având în vedere: reducerea vizibilității din cauza pulberii refulate, unele efecte adverse la respirație (pulbera nu este toxică), necesitatea îndepărțării cantității de pulbere rămasă după intervenție.

- Stingător cu dioxid de carbon CO₂ TIP G:

Refularea substanței de stingere se poate face cu întreruperi, chiar repetitive. Jetul nu se dirijează direct asupra lichidului care arde pentru a se evita deversarea acestuia, precum și asupra elementelor electronice sensibile, şocul termic putându-le deteriora. În aer liber eficacitatea dioxidului de carbon scade apreciabil.

Serviciul Intern de Prevenire și Protecție
ing. Stroescu Simona

Întocmit,
Ing. Tanasievici Isabela